

CAM-İŞ

Sahibi
İstanbul Şişe ve Cam Sanayi İşçileri Sendikası
Neşriyatı idare edenler: Hüseyin Kara, Lütfi Ak
N. ŞEKER

İŞÇİ ARKADAŞ
Bu Gazete senin malındır
Bundan istifade etmesini bil
Ve SENDİKANA üye ol

Gayri siyasî, İçtimaî ve Meslekî Gazete

SAYI: 41 - 20 Mart 1956 — Her ayın 1 inde çıkar — Adres: Şişe ve Cam İşçileri Sendikası, Paşabahçe — İstanbul — Fiatı: 10 Kuruş

Kongre Arifesinde

Takriben altı ay evvel yukarıdaki başlığı taşıyan bir yazımız bu sütunlarda çıkmıştı. Altı ay evvelde yine bugün olduğu gibi kongre arifesinde idik. 11. Eylül. 1956 da yapılmasına karar verdiğimiz kongre, malûm sebepler yüzünden o vakit yapılamamıştı.

Kongreler cemiyetlerde mühim mevki işgal eder. Zira cemiyetin belli zamanda yaptığı bu umumî heyet toplantıları, (Kongre diyoruz) o cemiyetin gidişine veçhe verir. Mer'i kanunlara sadık kalmak şartile cemiyetinin çalışmasını arzu ettiği şekle sokar.

İdare heyetleri için sigaya çekilme, tektir vehut takdir maksadınıda güder.

İyi niyetlerle hazırlanmış ve yıkıcı maksat gütmeyen umumî heyet toplantıları şüphesiz ki, o cemiyetin mensupları için faydalı olur. Toplantı devamınca yapılacak konuşmalardan eksiklikler ve yeni yıl faaliyetinin daha faydalı olması lüzumlu teşebbüslerin neler olacağı anlaşılır.

Netice itibarile kongreler Cemiyetlerin (Kanun şümulü içinde) parlâmentosu gözü ile bakılabilir.

25 mart pazar günü yapılacak Şişe ve Cam Sanayi İşçilerinin kongresi yukarıda arzettiğimiz bakımlardan kıymet ve ehemmiyet taşımaktadır.

Sendikamız İdare Heyetinin bir buçuk yıllık faaliyeti malî ve idarî olarak iki kısım halinde diğer sütunlarda bulunmaktadır. Bu faaliyetleri garp sendikacılarının faaliyetleri ile mukayese ettiğimizde âdeta yaptıklarımızın bir hiçe indiğini görürüz. Sebeplerini malûm mevzuat kösteklemelerinde aramak icap eder.

Bizler, halen amatör idarecilik diyebileceğimiz idarecilik şumulüne girmekteyiz (Yani sendika hizmetleri karşılığı ücret almayanlar.) Sendikamız seviyesindeki diğer sendikalarda ise yukarıda yazdığımız tabirde idareci kalmamıştır.

Fabrikadaki mesainin hitamında hemen sendika mesaisine başlamak mecburiyeti ve bunun senelerden beri aynı minval üzere devamı bizlerde ruh ve beden yorgunlukları husule getirmeye başladı. Amerikada 50 yıl sendika idareciliği yapan insanların bu uzun hizmetin takdirle karşılamamak elde değil. Zira biz, üç beş yıllık faaliyetten sonra mânen yorgunluk hissetmeye başladık bile. Bu yorgunluk belki de Amerikadaki meslekdaşlar imkân ve şartlarının bizde bulunmayışından ileri geliyordur.

Birkaç gün sonra yapılacak kongrede, biliyoruz ki, faaliyetimizi takdir edenlerle beraber, tenkit edenlerde bulunacaktır. Tenkidi gayet normal karşılamaktayız. Yalnız tenkitte ve takdirde itidal ve yapıcılığı elden bırakmamalıyız. Şahsiyete ve hakarete vardırılan tenkidin tenkidi, yapana dahi faydalı olamıyacağı tabiidir. İçte birikmiş infial veya maksadın en güzel şeklini bizce reyinde belirtmesi tenkidçi için daha faydalıdır.

Bizler ne seçilsek sevinir ne de seçilmesek üzüntü duyarız. O bakımdan seçim neticesini - açık söyliyeyim - pek üzerinde durmağa değer bulmamaktayız.

Netice itibarile kongremizin, Sendikamız için hayırlı ve ismine lâyık olmasını temenni ederiz.

Nevzat ŞEKER

İstanbul İşçi Sendikaları Birliği

Siyaset yapmadıklarına dair basın toplantısı yaptı

Çalışma Vekâleti Bütçesinin Büyük Millet Meclisinde görüşülmesi esnasında Çalışma Vekili Sayın Mümtaz Tarhan'ın Birliğimizin siyasî parti liderlerini dâvet kararını ele alarak teşkilâtımıza hücuma geçmesini üzüntü ile karşıladık.

Belli başlı siyasî parti liderlerini merkezimize dâvet ettiğimiz ve bazılarının icabet ettiği bir vakıadır. Gayemiz işçi meselelerini partiler üstü kabul etmelerini ve meselelerimizin hallindeki mesaîlerini çoğaltmalarını istemekten ibarettir.

Kararımızın siyasetle ilgili tarafı, katiyetle ifade edelimki yoktur. Hareketlerimizde herhangi bir parti politikasının güdüldüğü, gayelerinin tahakkukuna çalışlacağına dair verilmiş sözümüz yoktur ve olamaz da.

Siyaset yaptığımız iddiası da muhaldir.

Bizler Birlik idarecileri muhtelif siyasî partilere mensubuzdur. Kahir ekseriyetimiz de iktidar partisindendir. Siyasî parti liderlerini dâvet kararımız ittifakla alınmıştır. Bu nev'i kararlarımız evvelce de çok olmuş ve tatbik edilmesinden hiçbir idareci takibata da uğramış değildir.

İki umumî milletvekili seçimlerinde Birlik ve üyemiz Sendikaların hareketlerini tetkik etmesini sayın Mümtaz Tarhan'dan rica edeceğiz. O taktirdedir ki tamamen bitaraf kaldığımızı ve halen bitaraflığımızı itina ile muhafaza etmekte olduğumuzu müşahede edeceklerdir.

Fırtına koparan kararımızda sebatkârız. Siyasî parti liderlerinin teşriflerini bekliyoruz.

Siyasî tesir yapıldığı iddiasını da cevaplandıralım:

Türlü tesirlerden azadeyiz. Birlik idarecileri bizler siyasî kanaatlarımızı muhafaza ediyoruz. Ve birbirlerimizin siyasî düşüncelerine son derece hürmet gösteriyoruz.

Partiliyiz. Partizan asla.

Sayın Mümtaz Tarhan; sözleri arasında imtiyazdan bahsetmiştir. Teşkilâtımızın bekasını sağlam temellere istinat ettirilmesini ve ezcümle Anayasa ile teminat altına alınmasını istemeği imtiyaz olarak nasıl kabul edebilir.

Bir idareci olarak, işçi sendikaları ve üst teskilâtlarının istikbali bugünkü mevzuatla müemmen değildir. diyoruz. Bu mevzuda ilerde

(Devamı 4 de)

Tiryaj servisinde kalite kontrolluğu

Yazan: Lütfü AK

Tiryaj servisindeki eski aksaklıkları nazarı itibara alırsak bu gün hiç denecek kadar aksaklık yoktur? Diyebiliriz. Hiç şüphesiz ki imalâtın normal bir şekilde tiryöz yapılması için gerek Umum Müdürlük ve gerekse Tiryaj servisini sevki idare edenlerin alâkasından mütevellittir. Goble servisinde akort çalışan bilûmum işçiler yaptığı malın hatalı ayrılmasını arzu etmez, çünkü: İmalât ne kadar temiz ayrılıp piyasaya sevk edilirse mamûllerimize o derece alâka gösterilir, bundan da hem işçilerimiz ve hem de memleketimiz fayda görür. Tiryaj servisinin daha esaslı bir şekilde tiryöz yapılması için olmalı ki, yeni bir kontrollük daha ihdas edilmiştir. (Kalite kontrolluğu) Bu ekibin faaliyetini görmekle beraber hali hazır faydasını göremedik. Çünkü: Yaptığımız etüdlerde soğutmada tiryöz yapılıp kutulara konan veya paketlenen malların her cinsinden bir iki kutu alınıp kalite kontrolluğu tarafından kontrol edilmektedir. Diğer kutuların ve ayrılan malların % 90 ı tiryajın yaptığı tiryözle yine anbara sevk edilmektedir. Kalite kontrolluğunun ayırdığı malların % 1. dahi iskarta değildir. Öyle olduğu halde iskartadır diye bir çok mallar bu servise toplanıp bir çok âmirleride işlerinden alıkoymaktadır. Kalite kontrolluğu ayrılan mallara hata bulmak içinde türlü, türlü sebepler aramaktadır. Bizim kanaatimiz tiryaj servisinde kalite kontrolluğundan daha ziyade soğutma başlarında alâka gösterilse daha iyi olur ve istenilen randımanda alınır. Bu alâkanında tiryaj şefliği tarafından gösterilmesi icap eder. Yoksa ikinci bir ekibin ilâve yapılmasına hiç lüzum yoktur. Kalite kontrolluğu bugünkü vaziyette kısım âmirlerini işgal etmekten baska hiç bir başarısı yoktur. Kanaatindeyiz. Tiryajın esaslı bir şekilde tiryöz yapması için lâzım gelen alâkanın Tiryaj Şefliğinden istenmesi daha yerinde olur kanaatindeyiz.

L. A.

DUYDUNUZ MU?

Sınıf geçme notları

Bir iki aydan beri imalât listelerinde bazı notlar ve işaretler gözümüze ilişmektedir. Bunu merak ederek sorduk, soruşturduk. Kimin tarafından yapılıyor, bilen yok. Nihayet İşletmeye ait ustabaşılardan öğrenmeğe muvaffak olduk. Yeni imalât şefi, biz gobleciler bir iki seneden beri imalât şefi görmediğimiz için yeni imalât şefinin tayin edildiğini de duymadık, halende bilmiyoruz. Çünkü: Tayini İşletmece veya Umum Müdürlükçe ilân edilmedi.

Yeni imalât şefi hareketleriyle pek vazife şinas olduğunu anlıyoruz amma, bir türlü notlarına akıl erdiremedik. Taşlıya not kesme hatasına not, ustabaşılara teşekkür. İyi amma, bir de bizim fikrimizi almalı? Bari biz, açıklıyalım. Sınıf geçme notlarını bırakıp da bilû-

(Baş tarafı 1 de)

İyi şekilde hazırlanmış bir grev kanunu işçiye huzur sağlayacak

İşçinin kanun ve işveren karşısındaki durumunu tetkikten geçirdiğimiz vakit açıkça görürüz ki, müeyyidelerin kısırlığı ve teşkilâtın kifayetsizliği, işçi aleyhine çekilip uzatılabilecek bir mahiyet taşımaktadır.

Kollektif iş akitlerinin tatbik edilmemesi ile muvazi olarak işçiye grev hakkının verilmemiş bulunması, çalıştıranın esasen sermayesi dolayısiyle elinde tuttuğu selâhiyetin topuzunu ağırlaşmakta ve bu da pek tabii olarak huzursuzluğun beşiğini teşkil etmektedir.

İşçi, işverene karşı kuvvetli olmak istiyorsa ve bunun için elinde silâh olarak grevi görmeyi arzulamışsa kabahat kimdedir? Çok partili rejime girdiğimiz sıralarda ilk olarak Demokrat Parti tarafından benimsenip programa alınan ve zamanla bütün diğer partilerce de işçiye hak tanınması gerektiği kabul edilen Grev'in tatbiki, niçin politik münakaşalara mevzu seçilsin. Ve niçin işçi bu hakkı istiyor diye türlü engellerle karşılaştırılmak istensin.

Evet sendika teşkilâtımız bugünkü haliyle diğer medenî memleketlerdekilere kıyaslanamaz. Gerek teşkilât ve gerekse imkânlar bakımından onların bizden fersah fersah ilerde olduğu âşikârdır. Ama aynı kıyaslanmayı ele alarak birkac sene önceki sendikacılığımızla bugünkünü karşılaştırırsak dü ne nisbetle çok ileride bulunduğumuzu da kolaylıkla anlarız. Demek oluyor ki, zaman, teşkilâtın kuvvetlenmesini sağlarken imkânların da artmasına yol açmaktadır.

Son günlerde sendika idarecilerinin işçiyi politikaya âlet etmek istedikleri etrafında ortaya atılan iddialara karşı Sendikalar Birliğinde yapılan basın toplantısında verilen cevaplar tatminkârdı.

Parti liderlerinin birliğe vaki dâvetleri kendileri hesabına en azından propaganda vesilesi sayılsa bile, bu işçi

(Devamı 4 de)

Dâva Arkadaşları(!)

Ankarada toplanan muhtelif federasyon temsilcileri aralarına Türk-İş Genel Sekreterinide alarak basına akseden beyanatlarda bulunmuştur.

"Beyanatlarında diyorlar ki; İstanbul İşçi Sendikaları Birliği İdarecileri siyasî partiler liderlerini ne hakla dâvet eder onlara dertlerini anlatabilirler. Eğer bir istekleri varsa alâkalı makamlar ne güne duruyor. Yaptıkları işe siyaset derler. İşçilerin istekleri Meclis Komisyonlarında, elbet bir gün kanunlaşacaktır. İstanbul İşçi Sendikaları Birliğinin bu hareketini protesto ederiz."

Aslan Sendika liderleri (!). Ankarada toplanmışlar kafa kafaya vermişler, yukarıda sıraladığımız ithamnameyi yayınlayıvermişler.

İddialarına teker teker cevap verip beyanatı iskelete çevirmek zor değil. (Geçen sayı Grev aleyhinde yapılan beyanata verdiğimiz cevap gibi) Fakat uzun boylu yer ayırmaya değer bulmuyoruz.

Aslan Sendika liderleri, aferin aldınız mı bari. Yahut iki sene sonrası için vaad.

Temsil ettiğiniz işçilere ne diyeceksiniz şimdi. Oldu olacak onlara deyiverin ki: "Efendim; İstanbulda bir Birlik varmış. Bunun idarecileri grev hakkının verilmesi için, hafta ve bayram yövmüyelerinin tam olması için, senelik paralı izin için, ikramiye v.s. hakların temini için faaliyet sarfediyorlarmış. Biz haber alınca toplanıp onları tel'in ettik." Bakalım temsil ettiğiniz işçi huzurunuzda kimi tel'in edecek.

Dâva arkadaşlarımız ....ne diyeyim size. Vallahi ben utanıyorum.

N.

Kongreye dâvet

Sendikamızın mutad senelik kongresi 25 Mart 1956 Pazar günü saat 12 de Paşabahçe Tekel İspirto Fabrikası Lokalinde yapılacaktır.

Sendikamıza kayıtlı bütün âzalarımızın teşrifini rica ederiz.

İstanbul Şişe ve Cam Sanayi
İşçileri Sendikası İdare Heyeti

RUZNAME

1 — Yoklama ve açılış
2 — Kongre divanı seçimi
3 — Faaliyet ve hesap raporlarının okunması
4 — Tenkidler ve dilekler
5 — Seçimler
6 — Kapanış.

Kongre dolayısiyle bu sayımız erken basılmıştır.

İstanbul Şişe ve Cam

1.9.1954 - 1.3.1956 Birbuçuk

Huzurunuzda 1954 Eylülünden bugüne kadar olan bir buçuk senelik çalışmalarımızın bilânçosunu sunmak üzere gelmiş bulunmaktayız.

Fevkalâde ahval dolayısile uzayan bir buçuk yıllık çalışmalar mızın neticesini siz, aziz arkadaşlarımıza arz ederken, bu çalışmalarla bütün dert ve dileklerinize eksiksiz deva bulabileceğimiz iddiasında olmadığımızı, yapmak istediklerimizle, yaptıklarımız arasında yapamadığımız bir çok meselelerin bulunduğunu peşinen beyan etmek isteriz.

Bununla beraber, mevcut mevzuat ile salâhiyetlerimiz ve çalışma kudretimiz çerçevesi içerisinde sizlere hizmet etmeğe bütün gücümüzle çalıştığımızın delili olan faaliyet raporunu heyeti umumiyenize arzediyoruz.

ÜCRET UNSURU İLE ALÂKALI FAALİYETLERİMİZ

Muhterem Heyeti Uumumiyeniz takdir ederler ki, sendikaların ve sendikamızın faaliyetleri meyanında başlıca vazifelerinden biri de âzaların iktisadî hayat seviyelerini yükseltmek, ücret artırımına mütedair gerekli faaliyeti göstermiş olmaktır. Bu cümleden olarak bu meseleyi ele almış ve devremiz içinde ücret artırımı ile alâkalı faaliyetlerimizi aşağıya sıralamış bulunuyoruz.

a) Geçen devremizin son aylarında kazanılan toplulukla is ihtilâfımızda, Yüksek Hakem Heyeti kararının bazı hükümlerinin iş veren tarafından yanlış tefsir edilmesi dolayısile, kararın tatbikinde ihtilâfa düşülmüş olup, ihtilâflı konunun tevzii hususunda Yüksek Hakem Heyetinden karar ittihazına tevessül edilmiştir. İşçilerimiz lehine gelen tefsir kararı neticesinde, o tarihe kadar müesseseye ait tezgâh durmalarında akort çalışan işçilere saat ücretleri üzerinden ücret ödenmekte iken vasati akort üzerinden ödenmeye başlanmıştır. Bu vesile ile tefsir kararının tatbik tarihine kadar biriken 5 aylık vasati akort farklarının toptan ödenmesi sağlanmıştır.

b) Yine iş verenle aramızda ihtilâf konusu olan Goble taşıyıcıları ve çuval ambalâjında çalışan işçilerin ağır ve tehlikeli isler nizamnamesi hükümlerine tâbi olmaları hakkındaki müracaatımız şayanı kabul görülmemiş, dolayısile mezkûr ihtilâf konusu Bölge Çalışma Müdürlüğüne aksettirilmiştir. Çalışma Müdürlüğünden vazifelendirilen iş müfettişi, iş yerimizde yaptığı tetkikler neticesinde raporunu işçiler lehine tesbit ve tanzim etmiştir. Bu durum karşısında iş veren tezimizin kabulünde anlayış göstererek mezkûr işçilerin saat ücretleri 55 kuruştan 70 kuruşa çıkarılmıştır.

Bu mevzuuda işvereninizin anlayışına ve iş müfettişinin tarafsız faaliyetine teşekkür ederiz.

c) Goble servisinde akort çalışmakta olan fıskacıların, kalıpçıların ve yapıştırıcıların sendikamıza yapmış oldukları ücretlerinin artırılmasına dair talepleri İdare Heyetimizce yerinde görülmüş ve iş verenle yapılan temaslar neticesinde kendilerine günde vasati 100 kuruş zam yapılması sağlanmıştır.

d) Yine Goble kesicilerinin sendikamıza yapmış olduğu yazılı müracaatlarını nazari dikkate alan İdare Heyetimiz, iş verenle temasa geçmiş karşılıklı anlayış içerisinde yapılan müzakereler neticesinde Goble kesicilerine de günde vasati 80 kuruş zam temin edilmiştir.

e) Lâmba şişesi ekiplerinde çalışan akortçuların çalışma şartlarının fazla randıman vermeye müsait olmaması yüzünden, akort talimatnamesi hükümlerine göre normal ücret temin edemediklerini nazarı dikkate alarak iş verenle yapılan temaslar neticesinde lâmba şişesi tarifelerine yüzde 8 zam temin edilmiş olmakla aylık ücretleri vasati olarak 50 lira arttırılmıştır.

2 — Saat ücretlerile çalışan servislerdeki arkadaşlarımızın muhtelif zamanlarda, grup halinde ücretlerinin arttırılmasına dair müracatlar heyetimizce incelenmiş, giyim eşyaları, yiyecek maddelerinin artısından mütevellit ücretlerinde husule gelen istira kabiliyetindeki düşüklüğü telâfi etmek, iktisadî hayat seviyelerindeki tahavvülü işçiler lehine tecelli ettirmek lâzım geldiği kararına varılmıştır. Bu mülâhaza ve anlayış içerisinde iş verenle yapılan muhtelif müzakereler neticesi, iş verenin bu mevzudaki görüşü tesbit edildi ken dileri müessese olarak içinde bulundukları şartların umumî neticesinde bazı ücret kademelerinde adaletsizlik husule geldiğini, ayrıca bir zam düşünülüyorsa düşük ücret seviyelerini peşinen ıslâh etmek lâzım geldiğini ileri sürdüler. Sendika olarak ele aldığımız bu mes'elede; birinci plânda az ücret alanların ve adil ücret seviyesine geçmişteki bir takım mülâhazalar dolayisile ulaşamayan bir kısım işçilerin durumunu ıslâh etmeyi, bilâhare önümüzdeki imkân ve şerait dahilinde umumî bir ücret artırımı talebinde bulunmayı menfaatlerimize daha uygun bir keyfiyet olduğu kanaatine vardık.

Bu cümleden olarak gazojen, fondörler, atölyeler, harman finisaj, triyaj, servislerinde çalışan işçilerin mühim bir kısmına senelik portresi 80.000 lira civarında bir zam temin ettik.

Heyeti Umumiyenize bir evvelki maddelerde de arzettiğimiz gibi Sendika İdare Heyeti, kısmî olarak yapılan takdir zamlarını şükranla karşılamakla beraber, esasta ücret artırımı politikası olarak bütün işçilerin mevcut iktisadî şartlar karşısında umumi bir zamma müstehak oldukları prensibine sadık kalarak Umum Müdürlüğümüz nezdinde top yekûn bir zam yapılmasını teklif ettik. Tekliflerimiz hususunda müzakereler -faaliyet raporumuz baskıya verildiği sırada- devam etmektedir. Müessesemiz bu hususta anlayış göstereceğine inanmaktayız.

Paketlenme servisinde akort çalışan işçilere yaptırılan fazla mesailerin ödenmesi her nedense iş verenin gözünden kaçmış, keyfiyet idare heyetimizce iş verene bildirilerek neticede, paketlenmede akort çalışan işçilerin birikmiş fazla mesai farklarının toptan ödenmesi sağlanmıştır.

Şubelerimizdeki ücret arttırımı faaliyetlerimiz

Çubuklu Cam Fabrikasında çalışan âzalarımızda ücret seviyelerinde gayelerimize uygun olarak bir artırma yapmak maksadile iş yeri iş vereni ile yaptığımız müzakerelerde: hem randımanı artırmak, hem de işçi ücretlerinde bir artış temin etmek gayesini taşıyan aşağıdaki akit şeklinde mutabık kaldık. Yani akort çalışan ustalara, 2 madencilere 1.5, kalıpçı ve çubukçulara 1 lira, meşru mazeretleri hariç muntazaman devam etmeleri şartile teşvik primi temin ettik.

Son iki ayda iş veren bu akte sadakat göstermemiş ve primleri kesmiştir. Bu mevzuda iş verenle tekrar müzakereye girişilmiş ve primler tekrar verilmeye başlanmıştır.

Cibali Hasan Ekin iş yerindeki âzalarımız adına yine ücretlerin arttırımı mevzuundaki faaliyetlerimizi şöylece izah edebiliriz:

İdare heyetimizin müracaatı üzerine iş verenin göstermiş olduğu anlayış havası içinde tekliflerimizi müsbet karşılaması neticesi çay bardakları tarifelerine ve bir kısım yövmiyeli işçilere yüzde 10 zam temin edilmiş kezalik sezon münasebetile faaliyetlerine son veren mezkûr iş veren, iş yeri durduğu müddet devam etmek şartile Sendikamızın teklifi olan, ustalara 30, fıskacılara 20, yövmiyecilere de haftada 15 er lira vermeyi kabul etmiş olmakla işsizlik sigortasının mevcut olmadığı şu günlerde işçilerin geçinmelerini garanti etmek yolunda mezkûr iş verenin attığı müsbet ve samimî adımı şükranla karşılar, bu sosyal anlayışından dolayı kendisini tebrik ve teşekkür ederiz.

Yusuf Ziya Üçüncü'ye ait Tekfur Saray Cam İmalâthanesindeki faaliyetlerimiz

Yusuf Ziya Üçüncüye ait iş yerinde bu güne kadar olan münasebetlerimiz, daimî surette ihtilâflı devam etmis, diğer iş verenlerin teskilâtımıza gösterdikleri yakın alâkayı ve karsılıklı anlayışı göstermemekle iş yerinde, modern işletmecilik anlayışına ve sosyal adalete kıymet vermiyen, Yusuf Ziya beyin zamanla hakikatleri anlayacağına inanmaktayız.

Nitekim bu işveren son aylardaki durmalarında işçinin ücretini yarım yevmiye olarak ödemiştir.

Topkapı şubesi faaliyetlerimiz

Sekiz ay evel bu subemiz, Topkapı Gökyiğit, Mevlanekapı, Zeki Hesaplı ve Bakırköy Cevdet Donat Cam İmalâthaneleri işçilerini sinesinde toplamak gayesile açılmıstı.

Fakat Gökyiğit cam imalâthanesinin kapanması ve son hâdiseler yüzünden bu şube, beklenen faaliyeti gösterememiştir.

Bir ay evvel Bakırköy Kartaltepe Cevdet Donat işçilerinin zam mevzuundaki müracaatlarını inceleyen İdare Heyetimiz, işçileri haklı bulmus ve bir komisyon teşkil edilerek bu mevzuda vazifelendirilmiştir.

İş veren kesin uzlaşmaya gitmeden evvel işçilere zam yapmağa temayül gösterdiğinden ihtilâf, şimdilik müzakere konusu olarak devam etmektedir.

Endrek ücret artırımına mütedair primli ücret sisteminin iş yerimizde tatbikine dair safahat

İş yerimizde çalışan bütün personelin istihsalin artışından mütevellit prim almaları mevzuunda sendikamızın yaptığı çalışmalar iş verenlerimizce kabule şayan görülerek ücretli prim sisteminin bütün personele tatbikine prensip olarak karar verilmiştir. Adilane ve sosyal adaletin tecellisi yönünden cidden çok isabetli olan, iş yerinde istihsal ile direk ve endirek alâkalı bütün personele primli ücret sisteminin tatbikine dair kararı sendikamızı çok memnun etmiştir.

Bu arada bir komisyon marifetile primli ücret sistemi hakkında müessesece yapılan hazırlıklara muvazi olarak sendikamız, primli ücret sisteminin ana unsurlarını ihtiva eden düşünce ve görüşlerini havi raporunu şayanı kabul görüleceği kanaat ve temennisi ile müessese ye arzetmiştir.

Bu mevzuda müessese, tatbikat sahasında işçiler tarafından şayanı kabul görülmeyen, kısmi de olsa hoşnutsuzluğu tevlit eden goble işçilerinin arzularına karşı anlayış göstermek imkânı bulamamış ilk imkânlar dahilinde, yaptıkları işleri ölçülemeyen bazı servislere vasati yüzde 15, diğer idari servislere yüzde 10 prim takdiri yapılarak bu kabil tatbikatta bütün personele istihsalden prim verilmesi imkân dahiline girmiş olup, bu hal de ücretlerin endirek artmasına ve randuman teşvikine vesile teşkil eden primli ücret sistemi sosyal anlayış ve modern işletmecilik sisteminin ana unsurlarını ihtiva etmesi bakımından şükranla ifade edilmeye değer bir keyfiyet olarak ifade edilebilir

Kültürel ve Sporatif hareketlerimiz

Sendikacılığımızın tekâmülünün kültürel kalkınmamızla tamamen alâkalı olduğuna inanan İdare Heyetimiz bu mevzuda aşağıdaki faaliyetleri ele almıştır.

Sendikamız İdare Heyetinden iki arkadaşımızın işçi yetiştirme seminerine devamını müteakip, iş yerine gelerek seminerde kendilerine öğretilen mevzulara tecrübelerini de ilâve ederek bütün işçilere konferanslar vermek suretile umumî manada bir kültür kalkınması yoluna gitmişlerdir.

Ayrıca (40) kisilik bir grubu (4) ay müddetle kurslara tâbi tutarak sendika idarecisi yetiştirmelerini hazırlamışlardır.

Kezalik is kolumuzun organı olan CAM - İŞ gazetesini işçilerimizin kültürel kalkınmasına arz etmek suretile bu mevzuda gazetenin faydalı olduğunu müsahede etmekteyiz. Ayrıca güzel bir kütüphane hazırlayarak her mevzuda muhtelif eserleri işçilerimizin faydalanmalarına arz ettik. Bu cümleden olarak kıymetli ilim adamlarımızdan Prof. Orhan Tuna, Doçent Dr. Cihat Abaoğlu, Doçent Dr. Ekmel Zadil gibi kimselerin konferanslarında grup grup iscilerimizi faydalandırdık. Yine 22.4.1955 tarihinde Hereke Dokuma Fabrikasında Mr Wentl gibi değerli ilim adamının (Kollektif Akitler) mevzuunda verdiği konferansı işverenlerimizle müstereken ve imkân nisbetinde iştirak etmek suretile faydalandık.

Sultaniye Çayırında mutad olarak yapılan ananevî Kuzu Bayramımızda müşahede buyurduğunuz veçhile Kültürel ve Sporatif hareketlere önemle yer verdik. Bu cümleden olarak Sendika İdareciliği kursunu ikmal eden arkadaşlara maddî değerden ziyade mânevî değer ifade eden birer kitap ile sertifika verdik. Ayrıca fabrikamız bünyesinden teşekkül eden arkadaslara maddî ve mânevî yardımda bulunarak Cam Spor namı altında bir futbol takımı kurmalarını temin ettik.

Ayrıca Kültürel ve Sportif faaliyetler meyanında Seminer mevzuundaki faaliyetlerimiz alâkalılarca takdir edilerek iş kolumuzdan yeni açılacak olan idareci yetiştirme semineri komitesine bir arkadaşımız dâvet edilerek İdare Komitesinde vazife verilmistir.

Bu arada Paşabahçe ve Beykoz ile Gümüşsuyu mekteplerindeki zarurî tamirat ve ihtiyaçları karşılamak üzere esasında isçi arkadaşlarımızın çocuklarına hasredilmek gayesini taşıyan maddî ve mânevî yardımlarda bulunduk.

Keza muhterem basınımızın dâvamıza karşı alâkalarını şükranla karşılarken her fırsatta kendileri ile samimî münasebet tesis etmek suretile meselelerimizle alâkalarını kolaylaştırmak imkânlarını aradık. Bu vesile ile gördüğümüz azamî müzaherete candan teşekkür ederiz.

İşçi sağlığını koruma mevzuundaki çalışmalarımız

İşçilerin sağlığını tehdit eden hususları tetkik ederek harman dairesinde tozdan müteessir olan işçilere maske ve vazelin gibi koruyucu tedbirler alınmasını ayrıca (2) numaralı fırın ile (3) numaralı fırın arasında bulunan Şiller makinelerinin sıcak yaz aylarında kaldırılması suretile mezkûr makinelerde calışan iscilerin sıhhatlerinin korunması hususunu temin ettik.

Pazar günü calıstırılan ampul fırınlarındaki tezgâhların kaldırılmasını temin etmek suretile faaliyetlerimize devam ettik. Bunlunla beraber son aylarda mide ve diğer iç hastalıkların artması suretile umumî durumun tetkiki icin Calısma Md. lüğüne gerekli yazı yazılmış olup kongremiz arifesinde mezkûr müdürlük gerekli alâkayı göstererek lüzumlu tedbirlerin alınmasına tevessül edilmiştir.

Sosyal mevzudaki faaliyetlerimiz

Faaliyet devremizde âzalarımıza yardım maksadile kışlık kömür, patates, soğan, battaniye ve giyim esyası olarak 100 bin lira tutarında uzun vâdeli taksitlerle yardım yapılmıs, bu mevzuda mübaya ve tevziata emeği gecen arkadaslara İdare Heyeti olarak teşekkür ederiz.

Emekli isci arkadaslarımızın 35 lira tekaüt maaşı ile içinde bulundukları mali müzavaka derecesinin nisbetini takdir edersiniz. İşte idare heyetimiz bu mülâhaza ve vicdani anlayıs ile hareket ederek dinî ve millî bayramlar arifesinde içlerinde en çok muhtacı muavenet olduğunu tesbit ettiğimiz bazı arkadaslarımıza muhtelif fasılalarla 25 ilâ 50 lira arasında yekûnu 1800 lira civarında sosyal yardım yapılmış, ayrıca yangın ve sair kazalara maruz kalmıs bazı mağdur arkadaslarımıza da Sendikamız himayeci elini uzatarak münasip yardımları yapmaktan geri kalmamıştır.

Ayrıca hastahanelerde yatan arkadaslarımız imkân nisbetinde fırsat buldukca ziyaret edilerek sıhhatlerile alâkadar olunarak hatırları sorulmuştur.

Bu arada heyeti umumiyenizin de malûm olduğu veçhile bir bucuk yıl evvel Gazojen servisinde müessif bir kaza neticesi vukubulan infilâkta İdris Lökce ve Hasan Kaya arkadaslarımız şehit olmuslardır. Cam Sanayii İşçileri kadar bütün memleket evlâtlarını teessüre garkeden bu müessif kazada Cam İşçileri Sendikası üzerine düşen son vazifesini yerine getirmistir. İki sehidimizin ailelerine is verenimiz büyük bir anlayış göstererek tekliflerimizi makûl karsılamış, İdris Lökce ailesine 10 bin: bekâr olması münasebetile Hasan Kayanın vârislerine 3 bin lira nakdi yardımda bulunmuştur. Müessesemiz şehitlerimizin mezarlarını yaptırmaya karar vermiştir.

Bu mevzuda Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları iş verenine candan teşekkür eder, şehitlerimize Allahtan rahmet dileriz.

Daha evvelce yine bir infilâkta şehit olan Mahmut

Sanayii İşçileri Sendikası

Senelik Faaliyet Raporu

Ali Kabakçı ve son infilâkta vefat eden İdris Lökçe ve Hasan Kaya ile aramızdan ebediyete göçeden diğer arkadaşlarımızın ruhlarına ithaf edilmek üzere Paşabahçe Camiinde Mevlid-i Şerif okutturulmuştur.

Kezalik Zonguldakta vukubulan feci Grizo infilâkında ölenlerin ailelerine ve mezkûr mahallin işçi teşkilâtına İstanbul Sendikalar Birliğince gönderilen bir heyete iki arkadaşımızı iltihak ettirilerek camiamızın taziyetlerini ulaştırdık.

Bu yılda işçi arkadaşlarımızın çocuklarını sünnet ettirmek maksadile bir düğün tertip edilmiştir. Sendikamıza yakışır şekilde yapılan bu düğünde bütün masraflarımız çıktıktan sonra 5.500 lira kâr kalmıştır. Bu düğün yerini Paşabahçe İspirto Fabrikası Müdürü sayın Hikmet Barlant lütfetmişler, keza maddî ve mânevî yardımlarile bize müzaheret gösteren Umum Müdürümüz sayın Şahap Kocatopcuya, İspirto Fabrikası Müdürü Hikmet Barlant'a İdare Heyetimiz candan teşekkür eder.

Çocuklarımızın ilâç paraları

Çocuklarımızın ilâç paraları mevzuunda vaki olan 250 lira nisbetindeki tahdidin kaldırılması hususundaki sendikamızın teklifini kabul ederek bilâistisna bütün personelin hasta çocuklarının ilâç paralarını ödeme lütfunda bulunan iş verimi idarecilerine teşekkür ederiz.

Akortla çalışanların senelik izin meselesi

Senelik ücretli izin malûmunuz veçhile kanunla mukayyet bir hak olmayıp, iş verenle, Sendika arasında yapılan hususî bir talimâtname gereğince işyerimizde tatbik edilmektedir. Ancak akort ücretile çalışanların izin paralarını yövmiye üzerinden almaları dolayısiyle işçilerin bütçelerinin sarsıldığı tezini henüz bir neticeye bağlayamamış olmamız dolayısile, akort çalışanların izin paralarının vasatî akorttan almaları hususu temin edilememiş olmakla beraber bu hususta İstanbul Sendikalar Birliğinin delâleti ile ücretli senelik izin kanununun bir an evvel Büyük Millet Meclisinden çıkmasını istedik. Ayrıca İstanbul Sendikalar Birliğinde sabık Çalışma Vekili Hayrettin Erkmen ile yapılan toplantımızda kendileri mezkûr kanunun Meclis gündeminde bulunduğunu ve yakın zamanda çıkacağını müjdelemişlerdi. Maalesef bu hakka bu güne kadar kavuşmak mümkün olmamıştır.

İkramiye mevzuu

İdare Heyetimiz, ikramiye mevzuundaki çalışmaların 1954 yılı sonlarında hızlandırmış, İkramiye Kanunu kapsamına alınmamız için geniş ve sistemli faaliyet göstermiştir. İkramiye Kanununun çıkarılması sırasında İstanbul Sendikalar Birliği ve TÜRK - İŞ nezdindeki faaliyetlerimiz meyanında Ankarada alâkalı mercilerle temasa geçilmiş, İstanbul meb'usu sayın Ahmet Topçu ve arkadaşlarının da bütün gayretlerine rağmen maalesef devlet sektörü dışında kalan hususî iş yerleri, bu meyanda iş yerimizde kanun kapsamına alınmamıştır.

İkramiye Kanununun şumülüne alınmamamız karşısında faaliyetlerimize yeni bir veçhe vererek İş Bankası Umum Müdürlüğü, meb'uslarımız ve hükûmet erkânı ile yaptığımız devamlı temaslara ilâveten, müessese idarecilerinin gösterdikleri iyi niyet neticesinde 955 yılı içinde Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikaları işçilerine bir maaş tutarında ikramiye verilmesi mümkün olmuştur. Ayrıca 2 ay evvel yarım maaş tutarında tekrar ikramiye temin edilmiştir.

Bilindiği gibi iş yerimizde ikramiye akortçu işçilere düşük saat ücretlerinden verilir idi. Bu kere müracaatımız üzerine akortçu işçilere verilen ikramiye saat ücretlerine yüzde 25 ilâvesi ile tediye edilmiş olup, bu iki ücret şekli arasındaki fark 40 bin lira cıvarında tecelli etmiştir. Bu mevzudaki müessesenin, teklifimiz karşısında adilâne hareketi takdire şayandır.

İkramiye Kanunu kapsamına hususî sektörle de çalışan işçilerin de bir an evvel alınmasını temenni etmekteyiz.

İşçi Sigortaları Kurumuna ait meseleler

İşçi Sigortalarının ihtiyarlık sigortası bölümü hakkında bütün Sendikalar gibi biz de müracaat ve teşebbüslerde bulunduk. 33 lira meselesine, 5.8.1955 tarihinde sayın Çalışma Vekili ile İstanbul Sendikalar Birliğinde yapılan toplantıda ayrıca temas edilmiş ve bu ıstıraba artık hitam verileceği vadi alınmıştır.

İşçi Sigortalarının hastahane ve dispanserlerinin bazı kısımlarında maalesef normal bir anlayış ve hastalara şefkatle muamele şekli kurulamamıştır.

Sultanahmet hastahanesinin işçilerimize gösterdiği yakın alâkaya mukabil Nişantaşı hastahanesinin bazı personelinin hattı hareketi tam bir tezat teşkil etmektedir.

Paşabahçe dispanserinde ise doktorların haricinde bir kısım personel, vazifelerini normal olarak yerine getirmemektedirler.

Bu arada Kadıköy İrtibat Bürosundan müstahak kararı almak için bir hayli bekleyen hasta işçilerin, teşebbüsümüz neticesinde para alış şekli değişmiş, halen müstahak kararını beklemeden dispanserimizden ödeneklerini almaktadırlar.

Netice olarak İşçi Sigortaları Kurumunun şimdiye kadar edindiği tecrübelerden faydalanılarak rasyonel bir hale getirilmesi başta olan temennilerimizdendir.

Sendika Lokali

Sendikamıza lokal yapılması ve muhitimizin zarurî ihtiyacına binaen bir sigorta hastahanesi yapılması hakkındaki faaliyetlerimiz.

Sendikamıza lokal yapılması için almaya giriştiğimiz arsanın sahibi olan Vakıflar Umum Müdürlüğünden satış müsaadesi istihsal edilmiştir.

14.800 liraya satın alınan bu arsanın tapu muamelesi ikmal edilmiş olup, inşaat müsaadesi için İstanbul İmar Müdürlüğüne müracaat edilmiştir.

Muhitimizde yapılacak hastahane mevzuunda komşu sendikalar ile müştereken bu yılda faaliyette bulunulmuştur. Mektep Çayırı yanındaki bağın alınması ilgililerce karara bağlanmış, sayın Çalışma Vekilince müjdelenmiştir. Fakat bu güne kadar muamele ikmal edilmemiştir.

Sanayimizle ilgili ithalât rejimi hususundaki faaliyetlerimiz

Sanayiimizin ana ham maddelerinden biri olan soda ihtiyacımız mevzuunda alâkalılarla görüşülerek yazı ile de keyfiyet arzedilmiştir. Ayrıca imalâtımız zümresinden olan harcıâlem züccaciyenin yurdumuza girmemesi hususunda faaliyet sarfederek sanayiimizin himayesine bünyemiz çapında hizmet edilmiştir.

Komşu Sendikalarla münasebetlerimiz

Gerek komşu, gerekse diğer sendikalarla münasebetlerimiz bir kardeşlik havası içinde cereyan etmiş, icabında da müşterek mesaî sarfedilmiştir.

Türk - İş ve Sendikalar Birliği ile münasebetlerimiz

Konfederasyonumuzun gönderdiği tamimler meyanında malî müzayaka içersinde olduklarını öğrenmiş olduğumuzdan İstanbul Sendikalar Birliği delâletile bu mevzuda bir kampanya açılmasını temin ettik. Ve bir yıllık aidatımızı peşin olarak ödedik. Ayrıca eşya piyangosu biletlerinin camiamıza isabet eden miktarını satarak ücretini derhal ödedik.

İstanbul Sendikalar Birliği ile münasebetlerimiz, en tabiî şekli ile devam etmekte olup, İdare Heyetimizden 3 arkadaşımızın Birlik İdare Heyetinde vazifeli olmaları dolayısile münasebetlerimiz ve çalışmalarımız en faydalı şekilde devam etmektedir.

Grev hakkının tanınması

Ayrıca Sendikamız, İstanbul Sendikalar Birliğinde yapılan Grev'e müteallik toplantıda görüşünü arz ederek, iktisadî gayelerle son merhale olarak başvuracağımız gayri siyasî, badece meslekî menfaatlerini korumak gayesini istihdaf eden grev şeklini benimsediğimizi ifade etmiştik.

Sabık Çalışma Vekili ile yapılan İstanbul Sendikalar Birliğindeki toplantıda grevin muhakkak verileceğini ve bu mevzuda gerekli tetkiklerini yaptırdığını beyan etmişti.

Son günlerde ise, grevin Türk işçilerine zaman ve zemininin gelmediğini sayın Çalışma Vekilimiz izah buyurmuşlar ve esbabı mucibe olarak ileri sürdükleri malûm sebepler, Sendikamızca hiç de ilmî ve mantıkî telâkki edilmemiştir. Ayrıca Sendikamız, grev hakkının istimaline Türk işçisinin maddî ve mânevî muktedir olduğunu ve grevin istimallerinde millî menfaatleri, iktisadî kalkınmamızı herkes kadar nazarı dikkate alacaklarını belirtmek yerinde olur kanaatindeyiz.

Hükûmetimiz ve mebuslarımızla olan temaslarımız

İktisadî ve sosyal meselelerimizin halli yönünden Hükûmet erkânı ve alâkalı dairelerin mes'ul şahsiyetlerile mantıkî bir anlayış havası içersinde işbirliği yaparak isteklerimizin tahakkuku yolunda azamî müzaheretlerini sağlamaya çalıştık. Ayrıca meb'uslarımızla yapılan temaslarda bizlere mevcut imkân dairesinde alâka gösteren sayın Hadi Hüsmen, Ahmet Topçu ve Naci Kurt beylere teşekkür borçlu olduğumuzu ifade etmek isteriz.

Muhterem kongre âzaları: Mevcut imkân ve şerait dahilinde çalışarak bir senelik faaliyet devremiz içersinde elde ettiğimiz neticeleri sizlere faaliyet raporumuzla arzettik.

Yaptıklarımız meyanında yapamadıklarımız işlerde mevcut olabilir. Sizlerden faaliyetlerimizi tahlil ederek müspet ve yapıcı tenkitler bekler ve muhterem kongrenizin hayırlı kararlar almasını candan dilerken İdare Heyeti âzaları olarak muhterem heyeti umumiyenizi hürmetle selâmlarız.

İDARE HEYETİ

KAZA: Kazaların önüne geçmek için yeni emniyet tedbirleri alınmıştır. Bu hususta ilgili kontrollar yapılmaktadır. Yukarda kaza yapan bir taksiyi görüyorsunuz

İstanbul Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası 31.8.1955 Umumî Blânçosudur

AKTİF		PASİF	
Kasa Mevcudu	2.651.57	Biriken aidatlar	37.617.06
Demirbaşlar	3.949.29	Gelir vergisi	59.25
Muhtelif Borçlularda	4.687.24	31/8/1954 — 31/8/1955 senesi masraflar hariç hâsıl olan gelir	15.668.20
Cam - İş gazetesinde	56.41		
Garanti Bankasında	8.000.00		
İş Bankasında	10.000.00		
T. Ticaret Bankasında	24.000.00		
Yekûn :	53.344.51		53.344.51

1.9.1954 - 31.8.1955 devresi kâr ve zarar hesabı

GİDER		GELİR	
Hasta ve Sosyal yardımı	6.682.05	Azalarımızdan aidat	31.443.75
Cenaze yardımı	2.036.15	Teberrüler	571.04
Müteferrik giderler	2.188.98	Ceza hasılâtından	344.59
Harcirahlar	4.637.43	Bankalar faizi	481.06
Kırtasiye	318.09	Sünnet düğünü geliri	5.446.33
Personel giderleri	5.779.90		
Sendikalar Birl. aidatı	100.00		
Birlik avukatına	125.00		
Türk - İş'e aidat	432.00		
İlânatlar	32.50		
Şube kirası	105.00		
Gazete abonman	72.58		
P. T. T.	108.89		
Masraflar çıktıktan sonra hâsıl olan gelir	15.668.20		
Yekûn :	38.286.77		38.286.77

İstanbul Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası 29.2.1956 Senesi Umumî Blânçosudur

AKTİF		PASİF	
Kasa Mevcudu	1.513.22	Biriken aidatlar	53.285.26
Demirbaşlar	3.934.29	1.9.1955 — 29.2.1956 Altı aylık devrede masraflar çıktıktan sonra hasıl olan gelir	2.359.98.5
Gayrimenkul	15.795.69		
Garanti Bankası	5.104.80		
İş Bankası	4.590.82		
Ticaret Bankası (Beykoz)	19.412.24		
Ticaret Bankası (P. Bahçe)	5.000.00		
CAM - İŞ Gazetesinde	294.18. 5		
	55.645.24.05		55.645.24.05

1.9.1955 - 29.2.1956 senesi 6 Aylık Devrede Kâr ve Zarar Hesabı

GİDER		GELİR	
Hasta yardımı	2.808.50	Azalarımızdan aidat	14.007.65
Cenaze yardımı	1.501.45	Banka faizleri	607.86
Müteferrik	908.32	M. Borlulardan hasıl olan gelir	683.45
Harcirah	1.663.55		
Kırtasiye	23.40		
Ücretler	2.715.46		
Birliğe aidat	120.00		
Birlik avukatına aidat	120.00		
Türk - İş'e	500.00		
P. T. T.	37.17		
İlânat	15.00		
Matbu evrak	674.50		
Teberrüler	1.851.62.5		
Masraflar çıktıktan sonra hâsıl olan gelir	2.359.98.5		
	15.298.96		15.298.96

CAM - İŞ

Sağlık Bahisleri:

BRONŞİT

Yazan: Dr. Tarık Kıratlı

(Geçen sayıdan devam)

3 — **Müzmin Bronşit:** Hususiyet arzeden müstakil bir hastalık gibi görünür. Bu şekilde başlayan bronşit mü teaddit nüküslerle müzmin şekle inkilâp edebilir. Bünyenin tesiri çoktur, ihtiyarlarda müzmin bronşit çoktur. Şişmanlarda, eksüdatif ve diyotezli; çocuklarda, müzmin bronşit fazla görülür.

İspirto fabrikalarında, tütünle meşgul olan işçilerde duman, toz, gaz gibi teneffüsü mecburi fabrikalarda, maden ocaklarında fazla görülür.

Bademcik büyümeleri, adensitler, müzmin kalb hastaları (Mitrol ve sol kalb yetmezliği) neticesi devran bozuklarında, kalbi sukûdelerde, sadrin su şekilleri ilâh.. Müzmin bronşiti doğurur.

Hat bronsit: Ekseriya bir ürtöna bağlıdır.

Klinik: Kış gelince bu hastalar çok rahatsız olurlar Yazın rahat ederler. Muannit bir hastalıktır. Senelerce devam eder, başlıca şikâyetleri öksürük ve balgamdır. Ateş yoktur, yaşlılarda, ilerlemiş şekillerde kalb ve devran bozukluğu ile beraberdir. Rielerde rutubet neticesi sağ kalbte büyüme ödem siyonoz, karaciğerde şişlik gibi ağraz verir. Bir kısım hastalarda nefes darlığı vardır. Kuru şekillerde muzicdir. Bazı hastalarda öksürük kolay ve bol balgam vardır Balgam muhattan ibaret beyaz veya yeşilimtraktır.

Müzmin bronsitlerde sadır yuvarlaktır (Fıçı sadrı) Dinleme ile her iki tarafta teneffüs hafif işitilir. Her çeşit kuru ve yaş roller bilhassa kuru roller üst kısımlarda, yas roller alt kısımlarda pek fazladır.

Muhatikibî şekli: Çok sık görülür, balğam muhat ve irinden ibarettir ve bol miktardadır. Boğmaca, Inimoui, kızamıktan nadiren Astmadan sonra görülür. Kısın sık sık nüküsler yapar. Zamanla amfizem teessüs eder. Bunlar ekseriya Brankopnömoni veva kalb kifayetsizliği ile ölürler.

Kuru nezle şekli: Kuru öksürük vardır. Balgam miktarı pek azdır. Cam gibi parlaktır. Zamanla anfizem ve kalb bozukluğu yapar.

İhtilatları: En çok görüleni Bronkopnömonidir. Bronş genişlemeleri, anfizem ve kalb kifayetsizliği görülür.

İnzar: Hakikî müzmin bronşitin tedavisi imkânsızdır. Yalnız öksürükle yaşıyanlar olduğu gibi ihtilatların şekline göre ölüm de vukua gelir.

Tedavi: Hastalığın sebebi gözönünde tutularak yapılmalıdır. Burun ve gırtlakta hastalık varsa bunları tedavi etmeli, meslek ve sanat ile alâkalı ise yer değiştirmelidir. İklim değiştirmenin faydası çoktur. Öksürükle mücadele etmelidir. Yumuşatıcı ve söktürücü ilâçlar kullanmalıdır. İnhalasyonlardan fayda vardır. Kilû şekillerde balsamikler, kokulu irinli ifrazlarda salvarson, Tripufların şırıngaları yapılır.

Bronşit Fetit: Balgamı fena kokan bronşittir. Yanmış utkal hissini verir. Halbuki Rie apsesindeki balgam çok fena kokar. Lâğım veya kokmuş havra kokusuna benzer. Bu sebepten bronşit Fetitden ayrılır. Burada yevmiye balgam miktarı 300 - 400 c.c. arasındadır. Bir kapta toplanırsa, 3 tabaka arzeder. En üstte, küçük, muhot, epitel hücreleri Löhosetler vardır Orta kısım sulu olup esmer elemanlar vardır. Alt kısım mütecanis bir tabaka olup her cins mikroplar harabiyete uğramış parçalar, lokositler vardır. Bu başlı başına bir hastalık değildir. Her müzmin bronşit pütrit şekle dönebilir. Ateş ekseriya yüksektir. Hastalığın seyri mütehammildir. İhtilât ederse mühimdir, ölüm vukua gelir. İhtilât etmeyen vakalar senelerce yasarlar.

Tedavi: Bolsamikler, inhalasyon, salvarson şırıngaları yapılır.

Duydunuz mu?

(Baş tarafı 1 de)

mum goble ustalarını bir pazar toplantıya çağırıp hem tanışmak ve hem de son zamanlarda ariz olan hatalar üzerinde karşılıklı konuşmak, ustaların dert ve dileklerini dinlemek ve onu müteakipte sayın imalât şefinin nasihatlerini dinlemekle daha iyi randıman alınır kanaatındeyiz. **L. A.**

Kendi aramızda:

ANLAYANA sivrisinek saz ANLAMIYANA davul zurna az

Sayın okuyucularım şüphesiz ki bu meşhur sözü bir çok kereler işitmişinizdir. Gayet tabiîki bu söz anlayışlı olduğumuzu ispat için sıhhatimize çok zararlı bir mahlûk olan bu yaratığı dinleyelim diye söylenmemiştir.

Büyük mânalar taşıyan bu kısa fikir hazinesini elimizden geldiği kadar yayıp anlamaya çalışalım.

Sona yaklaştıkça gayet tatlılaşan hayat, daimî bir derstir. Evet kıymetli okuyucularım tatili olmıyan daimî bir ders. Belki içinizden ammada yaptın böyle ders mi olur?, hani hocam z?, hani notumuz?, ve hani karnemiz?. Bunları bulmak çok zor bir iş değildir. Etrafımızdaki cemiyetin her ferdi (iyi veya kötü) hocamız ve bize karşı yapılan muameleler de aldığımız notları taşıyan karnedir. Günlük hayatımızda gazetelerden, mecmualardan, radyodan, sinemalardan ve her an temasta olduğumuz cemiyetin konuşmalarından farkında olmadan bir çok ders dinlemekteyiz. Fakat bu kıymetli derslerden ekseri az bir kısmımız faydalanır, diğerleri ise çok zaman her şeye boş veririz.

Yukarıda kullandığımız bir cümlede iyi veya kötü herkesi hoca yani bize iyi şeyler öğreten kimseler olarak zikrettik. Haydi iyi kimselerden faydalanabiliriz diyelim, ya kötülerden ne öğreneceğiz? Diye bir sual akıla gelebilir. Evet sayın okuyucularım, kötüler iyilerden daha mükemel birer hocadır. Çünkü onlar misâlleri olaylarla önümüze sererler.

Meselâ işitir veya okuruz: Falanca, sarhoşken filâncayı yaralamış veya öldürmüş. Diğer bir tanesi hırsızlık yüzünden ağır hapse mahkûm olmuş veya filânca kız ailesinden habersiz uygunsuz kimselerle gezmiş, tozmuş ve nihayet ahlâk zabıtası tarafından uygunsuz bir vazıyette yakalanmış. İşte bunlardan daha canlı ders ve misâl olmaz. Bunlardan hepimiz azamî derecede ders almasını bilelim.

Şu anda bir anket açsak da sorulardan bir tanesi de sinemayı sever misiniz? olsa. Muhakka yüzde doksan dokuzumuz evet deriz ve geriye kalan yüzde birimiz ile de alay ederiz. Güzel, her insanın en tabiî bir hakkı olan eğlenmekten neden hoşlanmıyalım. Fakat bu eğlencelerde de alınacak büyük dersler vardır. Bir sinema dağılışında etrafımızla şöyle bir kulak misafiri olalım. İki genç erkek ekseri şöyle bir mütalâada bulunur:

— Ahmet be...

— Ne var?

— Çocuk amma da yumruk atıyordu.

— Ya... Sen onu bırakta hele o kavgadaki oyunlarına bittim.

Şimdi diğer taarftan iki cinsî lâtifi dinleyelim.

— Avtenciğim, film hoştu değil mi?

— Evet sekerim. Kız saçlarını ne güzel yaptırmıştı. Bende bundan sonra saçlarımı o şekilde kestireceğim.

— Evet canım haklısın amma ben de giydiği tuvalete bayıldım, dans ederken ne güzel görünüyordu...

Artık başkalarını dinlemeğe lüzum yoktur. Hemen her topluluk aynı lâfları ediyordur. Bu arada o hülyalarla gece uykusundan olanlarda çoktur.

İşte kıymetli okuyucularım bu gibi lüzumsuz havaî şeyler için kafamızı pek yormıyalım. Seyrettiğimiz o film muhakkak faydalı bir mevzuu üzerinde işlenmiştir; işte onu bulalım ve mümkün olduğu kadar faydalanmaya çalışalım.

Yoksa her filmde saçımızı ona buna benzetmekle ne başımızda saç kalır, ne de muhitimizde hatırımız sayılan bir fert olabiliriz.

İşte kıymetli okuyucularım şahit olduğumuz her olaydan faydalanalım ve hayatta hiç bir zaman ne bakar kör, ne de işitir sağır olmıyalım.

F. Baki PULURLUOĞLU

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu tebliği

Ankara, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu bugün bir tebliğ neşrederek Büyük Millet Meclisinde Çalışma Vekâleti bütçesinin müzakereleri esnasında çeşitli yönlerden ele alınan grev hakkı mevzuunda görüşlerini belirtmiştir.

Tebliğ'de işçiye grev hakkının verilmemesini veya geciktirilmesini icap ettirecek bir sebebin mevcut olmadığı, bu konudaki gecikmenin ancak hükûmetçe karşılaşılması muhtemel bazı zorluklara müstenid olduğu; hükûmetin grev hakkını tanıdığı takdirde, bazı iktisadî ve sosyal meselelerle karşılaşacağı, işte bu yüzden grev hakkının geciktirildiği belirtilmektedir.

Bundan başka İstanbul İşçi Sendikaları Birliğinin, parti liderleri ile temaslarını ele alan tebliğde: "Birliğin tevessül ettiği bu faaliyetin organizesinde ve öne sürülen meselelerin tasnifinde tenkid edilecek taraflar mevcut olabilir. Fakat siyasîdir veya politik maksatla hazırlanmıştır denemez. Gayrî siyasî bir teşkilâtın münhasıran kendi statüsündeki dâvaların tahakkukunda müessir olabilecek meşrû çare ve vasıtalara başvurması tabiî karşılanması lâzım gelen bir olaydır." denmektedir.

Yeni kadrolar

956 senesine ait goble üfleme pres ve şiller kadroları tanzim edilerek 12 Marttan itibaren yürürlüğe girdi

Her sene olduğu gibi bu senede goble servisinde akort çalışan üfleme, pres ve Şiller kadroları yeniden tanzim edilmiştir. Kadroların tanziminde her camcının san'at, ahlâk, devam ve kıdem gibi faktörler nazarı itibara alınarak tanzim edilmiştir. 956 senesi kadrolarında birinci kalfalıktan ustalığa 9 işçi terfi etmiştir. İkinci kalfalıktan birinci kalfalığa 17 kişi, Fıskacılıktan ikinci kalfalığa 22 kişi, çubukçuluktan madenciliğe de 14 kişi terfi ettirilmiştir. Birinci kalfalıktan ustalığa terfi eden işçilerimiz: 221 Süleyman, 207 İbrahim, 213 Kadir, 212 Sait, 218 Hasan, 20? Tahir 215 Ömer, 237 Fehmi, 272 Behcet ve 209 Fuat. İkinci kalfalıktan birinci kalfalığa terfi eden işçilerimiz: 241 Cemal, 2?? A. Osman, 238 Kâzım, 252 Saffet, 24? Hayri, 307 Sabahattin, 2?? Hüseyin, 236 M. Emin, 24? Halil, 231 Hasan, 299 Bekir, 290 Yaşar, 248 Mehmet, 18? Murat, 518 Ali ve 183 Ömer. Fıskacılıktan kalfalığa terfi eden işçilerimiz: 749 Nusret, 276 Serafettin, 255 Nail, 264 Veli, 522 İhsan, 2?? Abdurrahman, 533 Ömer 288 İsmet, 519 İsmail, 2?? Mehmet, 331 Salih, 254 Mehmet, 499 Kemâl, 261 Ahmet 266 Remzi, 302 Lâtif, 2?? Hakkı 301 Bekir, 268 İsmet, 401 Muzaffer, 178 Fehmi, 305 Osman, 186 Hasan ve 306 Cemal. Çubukçuluktan madenciliğe terfi eden işçilerimiz: 743 Yusuf, 620 Kemal, 500 Salih, 744 Orhan, 491 Yusuf, 652 Mükerrem, 334 Kâmil, 727 Rasim, 400 Celâl, 273 Rahmi, 704 Kemal, 370 Nurettin, 223 Mustafa ve 724 Vahit'tir.

Cam - İş: Terfi eden bilûmum işçilerimize yeni vazifelerinde başarılar temenni eder.

İstanbul İşçi Sendikaları Birliği

(Baş tarafı 1 de)

söyliyeceklerimiz olacaktır Kanaatlarımızı cesaretle ifade ve müdafaa edeceğiz.

Grev hakkının hali hazır durumumuzla verilemiyeceğini beyan eden Calısma Vekilimize bizler görüşümüzü ihtiva eden bültenle cevaplandırmıştık. Değerli basın ve ilim mensupları da iddiaları basmakale ve makalelerle sarih bir sekilde çürütmüslerdi. Kendilerine şükranlarımızı arzeedriz.

Grev hakkının verilmesini temin için her mesrû çareye ve yola başvuracağız.

Sendikalarımız malûllük - ten ve körlükten ancak grev hakkına sahip olmakla kurtulabileceğini bizden evvel bu mevzuda salâhiyetliler ifade etmişlerdir.

Grev hakkının istihsalinde mesaî sarfedeceğiz. Kana atımızda musırız.

İDARE HEYETİ

İşçilerimizin Gerze ve Eskişehir felâketzedelerire yardımı

Mustafa Yeşilyurt

Gerze ve Eskişehirde felâkete uğrayan vatandaşlarımıza yardım olmak üzere işçilerimizden 1500 lira toplanmış olup alâkalılara verilmiştir.

Bu meyanda harman dairesinde 70 kuruş saat ücreti ile çalışan 29 No. lu Mustafa Yeşilyurt bu yardıma 50 lira teberrü etmek le iştirak etmiştir. Gönlü zengin bu işçimize ve yardımlarını esirgemeyen diğer bütün işçilerimize gazetemiz ve teşkilâtımız adına teşekkürü bir borç biliriz.

Grev kanunu

(Baş tarafı 1 de)

nin siyasete âlet olduğu mânasını da tazammun etmez.

Biz, işçiye grev hakkı verilmesi lüzumuna inanmış kimseler olarak Mecliste bu dâvayı savunacak her hatibi alkışlamayı borç biliriz. Şu var ki, grev hakkı, memleketimizin hususiyetleri ve işçilerimizin kültür seviyesi nazarı itibara alınarak mütalea edilsin ve iktisadiyatımıza zarar vermiyecek bir şekilde kanunlaşsın.

Bunda işçi idarecilerimizin de bizimle hemfikir olduklarını sanırız. Meselâ Fransa'da tatbik edilmekte bulunan grev hakkı kanununun aynen memleketimizde de kabulü faydası kadar mahzurlu neticeler de doğurabilir.

Amma iyice ayıklanmış, bu memleketin iktisadiyatına göre ayarlanmış bir Grev Kanunu, işçiye huzur ve rahat çalışma imkânı ile birlikte işverenin devam edegelen baskısından kurtulmak fırsatını da temin edecektir.

Bir noktaya daha temas edelim; her ne kadar işçi idarecileri ve işçilerimiz siyasî inanışları ile meslekî gayelerini birbirinden tamamiyle ayırmışlarsa da, işçiyi politikaya âlet etmek isteyen kötü niyetli kimselerin de mevcudiyeti aşikârdır. Ve bunların ekserisi, işçi vasfını taşımamakta fakat kitleye tesir etmek istemektedir.

Bu durumda yapılacak şey, bu kabil kimselerin aralarına nüfuz etmesini önlemektir. Tabiatiyle bunu yapabilecek olan kimseler evvelâ idareci durumunda bulunanlardır. (Son Saat'tan)

Selâhattin ORHAN S.